

Szerkesztési iroda:

Kassa, lakatos-utca 5. sz. a.
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

Csak bérmentes leveleket
 fogadunk el.

Semmit sem közlünk, ha
 nem tudjuk, kitől jön.

SZINÉSZETI KÖZLÖNY

A VIDÉKI SZINÉSZET ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő: Báthory Románosik Mihály.

Kiadóhivatal:

Kassa, főtcza 57. sz. a.
 hová az előfizetési díjak
 küldendők.

Előfizetési feltételek:

helyben házhoz hordva, vagy
 vidékre postán küldve:
 Egész évre... 6 frt — kr.
 Fél évre... 3 frt — kr.
 Negyed évre... 1 frt 50 kr.
 Két óra... 1 frt — kr.

Előfizetések bármely nap-
 tól elfogadtnak.

Hirdetések jutányos áron
 felvételnek.

Előfizetési felhívás.

„Színészeti Közlöny“-re

Előfizetési ár: ápril—június folyamára 1
 frt 50 kr. ápril—májusra 1 frt.

Lapunk mult számában közölt előfizetési felhívás kapcsán, bizalomteljesen kérjük eddigi t. előfizetőinket, hogy lapunkat az új évfolyam megnyitásával, nagybecsű pártfogásukra méltatni sziveskedjenek. Eddigi működésünk fölment, bármely részletesen felsorolandó ígéretés alól. Mi teljes erőnköböl jövőre is arra fogunk törekedni, hogy a pártolásra minél érdemesebbé tegyük magunkat. Az előfizetési pénzek mielőbbi szives beküldését tisztelettel kérjük.

Nem kell szini-kongresszus!*)

A mult évi szini-kongresszuson a kerületek el- vagy el nem törlesének kérdése függőben maradt. Pedig igazgató-társaim majd mindenike azon boldogító hittel utazott a fővárosba, hogy a „Színészeti Közlöny“-ben közzétett vélemény-nyilvánítások után, — melyek, mind színigazgatók tollából eredtek, a kik leginkább érzik helyzetük súlyát, — belátja a központi igazgató tanács a kerületek ezélszerűtlenségét és határozatilag ki fogja mondani a közgyűlés, hogy: miután a kerületi intézmény életbeléptetése, nem volt hasznára a színügynek, sőt annak fejlődésére nagy hátrányul szolgált, ennél fogva virágvasárnapotól a kerületek fennállása megsemmisítették. Ezen határozatot várta a közgyűlésen jelen voltak kilencz újrédész. És mi történt? Egy pár igazgató felszólalására, kinek látszólag jó kerület jutott — nagy garral helyeselte sőt indítványozta, hogy de csak maradjon fenn a szini kerület, mert ez által fogjuk a rendezés nagy kérdését megoldani. Tehát maradt minden ugy, a mint volt. Igen, de azóta öt hó telt el. A telet átkinlődtük nagy keservesen és ez idő alatt szomorú tapasztalatok árán meggyőződött azon pár igazgatótársam is, hogy bizony ez a kerület beosztás nagyon elüt a kitűzött céltól, a mennyiben sem a gyomot nem irtottuk általa, sem a vidéki színészet tagjai nem örvendenek oly jólétnek, mint azt előre reményleni elég merészek voltunk.

Mintha most is látnám Szigeti Józsefet, midőn a 77-iki kongresszuson elvben elfogadták a kerületek életbeléptetését: fejté a szavazók felé fordítva, aggodalomtelt arccal mondá: „E szavazással ölték meg uraim a magyar szini ügyet.“ Hogy mennyiben volt igaz a jeles színművésznőknek, azt fényesen bizonyítja mai helyzetünk.

A tavalyi közgyűlésen a közp. igazg. tanács tagjai, s velök együtt még egynehányan azt mondták: „Nem engedjük a világ előtt magunkat nevetéssé tenni, hogy a mit egy nap alkotunk, azt a másikon leromboljuk.“ E nyilatkozat szerintem helytelen volt.

Mert a társadalom bármely osztályát vegyük tekintetbe, vessünk egy pillantást a fennálló különböző czélú egyletek működésére, ott is tapasztalhatjuk azt, hogy a mit egyik közgyűlésen elfogadtak, létesítettek, a legközelebbi gyűlésig, belátván annak ezélszerűtlenségét: más módot kerestek céljuk elérésére, és az eddigi ezélszerűtlenséget eltörölték. És azért még sem compromi-

tálták magukat a világ előtt, mint azt, a mi egyesületünk tagjai elhivatni akarják egymás közt.

Menjünk tovább.

Az iparügy terén már egy év óta rendkívüli mozgalom indult meg. Gyűléseztek, bizottságokat küldtek ki, melyek hivatva voltak oly módozatot keresni, mely által az iparügynek nagyobb lendületet adhatnak.

Határozatokat hoztak, ismét megsemmisítették azokat, és most ujabbán két egylet egyesült, hogy vállvetett munkálkodással elérhessék a kívánt sikert. — És most kérdem, nevetéssé tétiek ezek magukat a világ előtt? Legkevésbé sem. Minden új eszme megvalósítására idő kívánatik. Keressük folyton az eszközöket, módokat, melyek által ügyünknek nagyobb lendületet adhatnánk, a meglévőt, pedig mint czélra nem vezetők megsemmisítjük és újabb tervekben gondolkodunk. Nemesak mi színészek teszünk így, hanem így van ezzel a társadalom minden osztálya, mely a korral haladni kíván.

Ha a központi igazgató tanács a mult közgyűlésen, — mert itt is ez a főtenező — beletnyugszik a vidéki színészet képviselőinek azon indítványában, hogy a kerületeket virágvasárnapkor töröljék el, mi nines annyi szerződés nélküli tag; kik a legnagyobb nyomor és nélkülözés közepette, bizonyára nem mondanak áldást az intéző körök működésére. — Hová menjen, mit csináljon az a tömérdek helynéküli színész, kik közt igen sok az elsőrendű? Lopni, rabolni menjen? . . . Ez igazán kétségbeesítő helyzet. Sokan hallották a közgyűlésen, a kiknek meg kellett hallaniok, némely igazgató azon nyilatkozatát, hogy a nyarra redukálni fogja társulata számát, és ezek szavukat be is váltották. Ezért lézeng most a főváros utcaiban tétlenül oly sok színész. Nem önhibájuk miatt lettek ezek ily keserű sorsra kárhóztatva, hanem mert nines hová menniök.

Avagy nem ecelatans bizonyítéka a kerületek ezélszerűtlenségének első sorban az is, hogy a deési műkedvelő társulat, mely nem színészekből, hanem a közönség tagjaiból alakult, elégtelenségét fejezte ki a helytelen kerületi beosztás ellen? Továbbá, mint e lapok egyik közelebbi számában olvastam, egy igazgatótársam, ki már tetemes anyagi áldozattal járult a magyar színészet jólétének előmozdításához a következő elkeseredett hangon panaszkodik: „Fájdalmasan érint azon gondolat, hogy a becsületes igazgatónak a mostani rendszer mellett bücsüt kell venni a színésztől.“ — Oly tiszta igazság ez, melyet elvitatni nem lehet.

A helyzet tarthatlanságát most már belátják azok is, kik a mult kongresszuson a kerületek mellett harcoltak. E kétségbeesítő helyzetet változtatni elkerülhetlenül szükséges.

Kimondatott a mult kongresszuson az is, hogy ha a kerületek ezélszerűtlensége a tavaszig bebizonyul, júniusban egy rendkívüli közgyűlés hivatik össze, mely e kérdés fölött dönteni fog. Nem kell ehhez rendkívüli szini kongresszus. A magyar színészetnek jelenleg nines oly sok kivetni való pénze, hogy ismét képviselőt küldjön Budapestre, ki ott három napot töltsön, s a tagok szájaktól megvonva fizessék társulati képviselőjük napidíját. Azt a mit ott eldönteni akarnak, t. i. a kerületi intézmény fennállását, ahhoz nem szükséges kongresszus egybehívni. Minden oldalról felhangzik a panaszszó, a kerületek ezélszerűtlensége miatt. Budapestre való utazásunk költségét megkíméljük és célunkat jobban elérhetjük — ha nyugon oda fenn is ugy akarják, — ha az összes színigazgatók és a vidéki színészek tagjai, — mert ezeket is meg

kell hallgatnunk, a többség ezekből áll, — újból fölvetik e kérdést, elmondják a kerületek káros voltát a magyar sziniügyre nézve, és egy szívet-lélekkel kimondják nyíltan véleményeiket lapunk, a „Színészeti Közlöny“ hasábjain, mely ez időszert egyedül képviseli a vidéki színészet érdekeit, menten minden önérdék és üzleti szelentől.

Karoljuk fel tehát az ügyet, nyilvánítsuk meggyőződésünket, mert ha mi nem érdeklődünk melegen ügyünk iránt, más, a ki nem érzi helyzetünk súlyát, bizonyára nem teszi; álljon folyton szemünk előtt azon példabeszéd: „Segíts magadon, és az isten is megsegít!“ Egy színigazgató.

A fővárosi német színház bezárásához.

A fővárosi tanács egy csendes ülésében a német műzának Budapest területéről leendő kilitilását s a gyapjuutezai színháznak azonnali bezárását határozta el, — a jelenlegi igazgatónak csak a birtokon kívüli felebbezést engedvén meg. Kiket a színházi nacionalismus dőfős, siettek b. Kaas Ivor úrnak, az indítványozónak tömjenezni s a lapokban rendelkezésre álló hasábkokon „Te Deum“-ot énekelni, mert — ugy mondják e magyarok Kaas Ivorral, — nekünk csak magyar színház kell, s egyébként is feltéve de meg nem engedve, ha a főváros német igényeinek óhajtanánk eleget tenni, — a jelenlegi szintársulat erre nem képes, mit a közönség közönye napnál világosabban bizonyít.

Ez indokot irták alá az összeesküvők, s az ennek alapján hozott fenti határozatot igyekeznek, — ha kell karhatalommal is végrehajtani, feledve a felhevültség pillanatában azon következményeket, melyeket magyar érzelmök gyorsasága szül.

Hogy Magyarországon, különösen ennek fővárosában csak a magyar műzsa hirdesse a nait, azt minden honfi aláírja, de elfordul azon, mondhatni barbár eljárástól mely a német műzsa ellen hozott kilitilási határozatnak rögtönli foganatosítása által, a személy elleni mérenyletet ezéltet. Ha b. Kaas Ivort, az igazán magyar érzés vezérli, ugy ez indítványával a német szini saison megnyitja — vagy bezártakor lép fel, s nem oly időben, midőn jól tudva, hogy az igazgató concessiója június hó 1-ig tart s így ő tagjait ez időig szerződötté. A határozat foganatosításával 150 egybent, kik majd mind családfők, egyszerre koldusbotra juttat. Persze a tulbuzgóság fátyolt illesztett szeméi elé s a viszketegecs a német színészen embert nem lát; mihelyt erről van szó, még a méltányosságot is feledni szabad, hisz alkalmunk van a bántalmakat visszatarolni s ily cél szentesíti az eszközöket. E méltányossági szempontból, — melyet a „Fővárosi Lapok“-on kívül egy magyar lap sem hangsúlyozott, — az eljárást határozottan roszaljuk. A felhozott indok nem áll, mert a gyapjuutezai színház az igények-k megfelelt, s a közönség — mely legnagyobb részben magyarokból állott, — nem hidegen fogadta. Ha nem e színház, ugy a főváros lakói aligha látják a Burg első művészeit s művésznőit, kiket egy világ nevez ugy, ha nem a jelenlegi igazgató, ugy Salvini azon utólréhtelen szellemét nem ismeri meg a főváros, melyhez még a magyarok is elzarándokoltak.

Ha mindazonáltal a vakhit jut győzelemre s b. Kaas Ivor eléri azon célját, hogy a német műzsa ajtaját indítványához képest bezárja s biz-

*) E czikket egy elsőrendű tekintélyes színigazgató tollából közöljük Szerk.

tonság kedvéért talán őrizze is, nem irigyljük tőle azon koszorút, melyet feje kőre a magyar műzsa font, de melynek minden levelére azok nevei vannak eltörölhetetlenül rányomva, kiket magyarságuk nélkül koldusbotra juttatott, mert a lelkiismerettel nagyon nehéz kibékülni.

Mi pedig szépen zsebre dughatjuk azon bántalmakat, melyekkel egynek hevesége miatt Magyarországot illetik. Dvortsák Gyula.

Volt és nincs!

(Már tudniillik: színigazgatónk)

Köztudomású dolog, hogy a szabadkai színházat, az 1880—81-iki színiévadra Gerőfi Andor nyerte meg. A színbizottság bizalma a pályázóban összpontosulván, nyugodtan vették a hirt annak idején, azon hitben, hogy a „patres conscripti” jól megválasztották az embert, kit egy, esetleg 3 évre városunkba hoznak.

Csalódtunk; és e csalódásunk annál nehezebben esik, mert csalódot a bizottság, s csalódot egész közönségünk is, miután a megválasztott egyén nem oly ember, a ki képes szavának ura lenni.

A szabadkai színház pártoló közönsége dícséretre méltó számban tömörül, s ha a társulat megfelel műgényeinek, nemcsak megéltet itt, de nyarára takaríthat is. Mindazonáltal meg kell vallanunk, hogy városunknál kedvezőbb kilátást is ad egy-egy magyar hatóság, vagy közönség, s így nagyon természetes, hogy a ki kedvezőbb helyre léphet, nem tekint reánk. Ha Gerőfi is így tett volna, nem is szállanánk. De ő velünk szerződött, bennünket tartalékban hagyott az esetre, ha másfelől utat mutatnak neki, s így történt azután, hogy a még igazgató nélkül álló Temesvár, Székesfehérvár, szálka lett Gerőfi szemében, s míg itt nyugodtan tarták megkötöttnek a szerződést, addig ő hátunk megett más állomás után korteskedett, s a midőn a székesfehérváriakat biztosra fogta, egyet fordult, s arczátlanul az itteni színbizottság és törvényhatóság szemébe nevetett.

Felette jellemző! ha különösen tekintetbe vesszük azt, hogy Gerőfinek írásban beadott lemondása telve oly állításokkal, a melyeknek valódiságát binnünk lehetetlen, s a melyekről jó lélekkel elmondhatjuk, hogy nem egybekel pizkos rágalma kánál, miután ha azok állanának, bizottságunk tagjainak egy perezig sem lenne szabad helyeiken megmaradni!

Szép szavakkal vádolja a bizottságot, hogy háromszori sürgetésére és kérelmére sem juthatott a szerződéshez; hogy a kellő felvilágosításokat néki meg nem adták; hogy rossz nyelvek állhíreire hallgatva, közönségünk őt előre elítélte, stb. . . . stb. . . .

E, névvel alig nevezhető eljárás után ma ismét igazgató nélkül áll színházunk, s nem maradt más hátra, mint april 15-ig terjedő ha-

táridőre új pályázatot nyitni, melynek hogy lesz-e kellő eredménye, a jövő mutatja meg.

Ha egy színigazgató, ily helyzetbe, oly viszonyok közé kever egy hatóságot, egy jó magyar színházi közönséget pusztít és bizonytalan nyervágy miatt, úgy hinnünk kell, hogy: nem méltó állása betöltésére, s hinnünk kell, hogy nevétségesebb módon is felfogja ültetni azokat, a kik műpártolásból elég vakok lesznek, hinni, czifra igéreteknél!

Es most: A ajánljuk Gerőfyt, Székesfehérvár közönségének illő figyelmébe!

„Szabadkai Közönség” szerkesztője.

Midőn a szabadkai színházat Gerőfynek kiadták, érelyesen tiltakoztunk ez ellen nemcsak mi, hanem a vidéki színeszet tagjainak nagyobb része. Nyílt kérdés is intéztetett lapunk utján az ügyben a központi igazgató-tanácshoz, mely mindezen felszólalások daczára, véleményezte Gerőfy concesióját. Mi már több ízben elmondtuk Gerőfy direktorságára nézetünket, ezuttal fölöslegesen tartjuk azt ismételn, hanem figyelemmel fogjuk kísérni működését, hogy meggyőzzük a k. ig. tanácsot arról, miszerint mi nem alaptalanul szólaltunk föl oly egyén ellen, kinek a szabadkai színházért pályázni nemis volt még akkor joga, mert sem színész, sem igazgatói engedélye nem volt, melyet csak pár hét előtt kapott meg és ime máris megkezdte a „bravour-stücklikket”, melyeknek bizonyára folytatása következik. Szerk.

CSARNOK.

Párizsi emlékeimből.

Irta: Hádor.

(Vége).

E harcos természet nem csoda, ha idegesen óhajtá azt a párbajt, mely szerző és közönség közt foly a színpadon. A színpad a küzdelmeiben, legyen az vész vagy diadal, van valami a kénkő szagából, mely részegít.

A tömegnek oda vetett könyv, a véletlenség személyeitől függ, szerző nem látja a reszkető kezét, mely fordítja a lapokat, ellenben a drámai mű, odavetve születésekor a szörnynek, remegve védi magát az ismételt ostromok ellen, s lehet mondani, a szerző szemei előtt nő fel.

A könyv érdekes pör, melyet a kandalló mellett olvasunk, míg a dráma közérdekű pör, melynek mi is tanúi vagyunk és bonyodalmaít szivdobogva kísérjük jelenetről jelenetre, míg a bíró ítéletet nem mond.

A színpad sikere, tantalusi szomja volt Balzacnak egész életében; és, fájdalom! ez egy vihart nem ismerte soha.

Vautrain csak egy előadást ért, a Maratret nem érté meg a közönség; Ressources de Quinola vigjátékot megértette ugyan, de

kifütyölte. Mercadet pedig, mint mondók, e büszkesége a franczia színpadnak, melynek diadalát ma már senki sem vonja kétségbe, csak szerző halála után érte el a sikert.

Azon nap — (tiz éve már) — midőn B. ragyogó arcczal nyújtá be kézirátát a Theatre Françaisnak, örök emlékü a társaság tagjai előtt.

Ez egyik lapja a ház történelmének. Büszkén lépett be, egész biztossággal bontá ki kézirátát, szemébe nézett bírálóinak villámjeljes tekintetével, azután hátraveté fejét és elkezdett olvasni.

Fehérnyakkendő, frakk, gallér, mind emelte a szertartás fontosságát.

Alig kezdé az első jelenetet olvasni, gyors mozdullattal leveti nyakkendőjét, és izmos nyaka mint bölényét meztelen áll a finom birák előtt.

Az első felvonás végén levette öltönyét. Ouf! nemde megengedik? Második felvonás végén mellényét vetette le, mert megakart fuldani, Ingelöket, gombokat, mindent leszedett egymásután, mert oly élénken hadonázott, oly dühösen játszta a különböző szerepeket, hogy kezének teljes szabadsággal kelle rendezkeznie.

A szomszédok egy sarokba szorultak mind. Mercadettel büszke, Juliette apával siránkozó, Minarddal megható, Juliával ártatlan, Brivell lenező, Mercadet asszonnyal pedig: talpig becsületes. Ő maga képezé a morgó hitelezők seregét; ő volt a susogó inasok kara, egy szóval mindenki volt, szerző, színész, közönség, nevetve, kiáltva, távol hajtva magától a kézirátot, szavalva hiba nélkül, mert tudta a darabot könyv nélkül, végig.

Soha színész nem játszta így szerepét, husz szerepet egyszerre ily élethíven, ily ihlettel mint, Balzac.

A hallgatók egymásra néztek megijedve és megsemmisülve.

Hangja a metsző és maró hangból átment a sóhajba, a vad átokból lágy hárfá lett.

Ezek a színészek, kik megszokták a mesterséges könyveket, most valóban sirtak.

A darab bizarr volt, tele eseménnyel, tulhalmozott, merész, csak nem lehetetlen, de így szavalva mesterműnek látszott.

S mi történt?

A birák mentségül hozván fel, hogy e darabot csak Balzac volna képes játszani, — nem fogadták el.

E hibát tiz év mulva hozta helyre a Théâtre Français — akkor, midőn Balzac nincs! és ép oly viharos sikere volt ott is, mint hajdan a Gymnaseban.

Mindez azt bizonyítja, hogy nemcsak nálunk téved néha a dráma bíráló-választmány, hanem más országban is. A comité válasza: „hogy ezt nem képez így csak Balzac, játszani” nem volt egyéb firom gunynál, vagy udvarias kitérésnél.

De a szerző sirba szállt, most már az igazság szolgáltatás könnyebb, és nem árt az élőknek és nem használ a halottnak.

TÁRCZA.

Wolter Sarolta.

(Vége.)

Beszéljek-e mindezek után mozdulatairól? Hol a test s lélek közt oly egyetértés van, hol a szó nem repül el az ajkáról a nélkül, hogy ne jelezze, miként a benső élet őrte ki, hol az alakítási tökély azon legmagasabb fokot érte el, melyről halandó a világot még nem szemlélte, ott meg kell találnunk az ennek megfelelő mozdulatot is. Wolter a színpadon él, ő az a színpadon, mivé őt a költő tevő. A függöny felgördültekor nem Wolter többé, de „Sapphó” „Phädra,” „Lady Macbeth” vagy más alakja a színiköltészetnek s ez alakját mint egyén és személy megtartja a tördőfőség vagy a méregpohárig. Megjelenése és játéka nem tableaux mozdulatlan figuráját ábrázolja, vagy azon diszletet, melyet egy titkos kéz — a dekoratőr — kénye-kéve szerint ide-oda helyez, de nem is mint már fentebb említém, azon kegyhahajászó, fűhöz-fához való kapkodás, mely ebben keres művészetet, a hadonászásban tapsvihart; hanem azon szükségszerű kifolyás, melyre a jellem készlet, s melynek talán már csak azért kölcsönöz egy átgondolt gestust vagy egy mimikát, mert a belélet nem engedé azon szót feltalálni vagy kimondani, melylyel azt élénkbe tárhatná. Röviden szólva Wolter gestusa s mimikája azon tükör, melyben az alakító jellemének lelkületét látjuk, nem többé sem kevésbé, mint a hogy van, de a melynek oly annak is kell lennie, különben maga Wolter szerint nem alak, nem jellem.

Ezen általánosságként jelzett előzmények után lássuk azon szerepeit, melyekben alkotó szelleme,

a költő ideálját a magyar fővárosi közönséggel megismerteté. Repertoírját „Sapphó”-val nyitá meg. A hallhatatlan Grillparzer szellemét láttuk; minden szó, minden mondat, melyet vendég művészuök kijeztett, az átgondolt szerep s áttanulmányozott klasszikus idealizálásnak kifolyása volt. Láttuk a dalnoknő nagyságát, a szerelmes érzelmét s hallottuk a szivrepesztő fájdalom hangzóját, s mindezt oly híven, mintha maga a költő ajkai nyíltak volna meg, vagy a műza csókja azon szellemet leheltte volna belé, mely Grillparzer személye körül a megtestesítés pillanatában lebegett.

Második alakja Mosenthal szánalomra ébresztő „Deborah”-ja volt. A művész nagyságát, azon szerepben mutatja, mely iránt a közönség mindenkoron közönyt tanusított. Mosenthal e némi történelmi hűségén alapuló darabja ritkán vétetik elő, pedig hálás szerep. Wolter remekelése megmutatta, hogy az érdektelennek is képes a játék érdeket kölcsönözni, s azon megnyugvás, melylyel a közönség ez estén a színházat elhagyta, fényes bizonyíték a mellett, hogy a szegény „Deborah”-val is lehet babért kivívni, ha Wolteri művészt karolja fel.

A színpad nélkülözvén azon erőket, melyek mint a Burgban Wolterhez simulván, a valódi klasszikus iskola termékeinek szellemébe hatolni engednek, Wolter oly szerepeket vett fel eddigi repertoírjába, melyek a Burg deszkáiról rég letűntek, de melyekkel sokoldalúságát mégis bemutatá. Ha a siker a 3-ik fellépéshez lett volna kötvé, kénytelenek lettünk volna a művészi nagyság elismerő nyilatkozatát adni, mert „Mari,” a franczia színműv é alakja, az anya a népből oly személyesítőre talált benne, mely a megközelíthetőség fogalmát ébreszté fel bennünk Wolter irányában. Más alakot láttunk itt, mint az első két estén, hisz Wolter is más alakot

vón magára s a mint művészi játéka alkotásának koronáját képezte, úgy volt elragadtatásunk is azon ponton, mely az együttélés s együttérzés biztos tudatával legfőbb vágyaink zenithje.

S mi lön e kimeríthetlen alkotó szellem vendégszereplése negyedik estéjén? „Gauthier Margit” Dumas Sándor „Kamelias hölgye” a francia — mondjuk ki könnyelmű színész — tehát egy egészen új személyly testtel s új lélekkel, egy új jellemmel bíró egyéniség. Ha nem tudjuk, hogy Wolter áll előtűnk, nem ismerjük meg. Más hang, más játék, más mozdulat jelezte, hogy a szereplő nem színész, de művész, ki énjét a szerepért feláldozni képes. — A darab azon előnyvel bír, hogy van egy jelenete, melynek művészi eljátszása az egész darab sikerét biztosítja s ez a baldoklasi jelenet. Midőn Prielle Korndálit láttuk e jelenetben, borzadály futotta át valónkat, mert azt hittük, hogy a látszatot a valótól csak egy hajszál választja el, de midőn a hosszas küzdes után Wolter az utolsó lehelletet küldé a világnak, félelem s rettegés fogott el bennünket, mert azt hittük, hogy a látszat a valóval egyesülvén, a kameliás hölgy nincs többé. A természeti hűség alkotó művészeket.

Eddig e négy alak fölő helyezte az elismerés, az örökzöld babért, mint olyanok fölő, melyekben a drámai nagyság, nyilvánult, mindez azonban csak árnyképe Wolter tehetségének, fényoldalát a tragodia képezi; s ha mint reméljük e téren látandjuk, s ő „Phädra,” „Medea,” „Poppaea,” vagy „Lady Macbeth” öltönyét vendi magára visszatérünk hozzá, hisz a tragodia azon oltár, melyen Wolter a műzának voltaképen áldozatot bemutatni hivatva van.

Dvortsák Gyula.

Budapesti levelek.

IX.

April 7.

A nemzeti színházban a lefolyt héten három vendéghez volt szerencsénk. Csütörtökön mutatta be magát a milánói énekesnő Edelsberg Filippin. A Scala-színház ez első ereje a várokozásion felül lepett meg bennünket s megjelenésével s rokonszenves hangjával korán elhunyt művésznőnkre emlékeztetett. Igaz ugyan, hogy füleinkben még Wilt hangja cseng, de azért az érdemet nem szabad elvonnunk attól, kit az megillet, már pedig Edelsberggel így állunk. A kritika egy része azon észrevételt kezdzatja, hogy az „Afrikai nő” szerepe hálás szerep s a gyengébb tehetség is sikert arathat ezzel, s többi szerepeiből fogja csak kivenni, megérdemli-e a méltatást. E véleménynyel szemben legyen szabad megjegyezni, hogy az első benyomás a döntő s az határoz; de eltekintve ettől hiszszük, hogy azon elismerést, melyet első fellépésekor nyert, nem fogja illusoriussá tenni, s azon jó előjelt, mely megjelenésekor feje fölött lebegett, megőrzendi, s kedves alakjával párosult hangja többi szerepeiben is azon bizonyosságot adandja, miként a közönség nem csalódott s a tapsokat érdem szerint osztotta. Hírlik, hogy új operánk tagja lesz.

A másik két vendég a művészi Terpsichore híve, s kedden arúl el balletti ügyességét „Gizellá”-ban: Copinni Zsófia a Fenice-színház első ballerijája és Apollino Alfréd. Rég nem láttunk magántáncosnét annyi tiszszel halmozni, mint őt, de régen volt az is, hogy a nemzeti színházban oly ügyesség mutatta be magát. Copinni tánczát végignézni valódi gyönyör s a szem nem eléggé fürge arra, hogy mozdulatait kísérje; ez büvészetként jelentkezik nála, s ha hozzáveszszük, hogy arczjátéka, melyért nyílt jelenetben megtapsolták — művészi, elmondtuk azt, mi egy ballerínát megörökít. A velenceiek büszkeséggel nevezhetik a magukénak. A férfi vendégről csak annyit jegyzünk meg, hogy volt már szerencsénk ily produktiókhoz.

E vendégek mellett láttunk egy ujdonságot is, Feuillet „Egy kényes ügy” című egy felvonásos színművét, mely rövid időn át hivatala lézen a színházi esték szokásos idejét ballettek mellett kitölteni, mert ebbeli ezéljának sikerült előadása esetén teljesen megfelel.

A népszínház rég hirdetett ujdonsága színre került. Vasseur zenéje elhangzott s ma-holnap talán „Bocceaciot” is feledni s magán öránkban „A pipa es” dallamait fogjuk énekelgetni. (?) Szövege, mely már ismeretes, eltekintve a sikamlós mondatoktól, eléggé mulattató, zenéje pedig elragadó. Kár, hogy Erdősi hírtelen bekövetkezett betegsége miatt ismételt előadása rövid időre elhalasztatott, hisz képesek volnánk nap-nap mellett, mint egykoron a „Kornevilli harangok”-at nézni, bá mulni, hallgatni, hogy megtanulhassuk s Erdősi Eugeniában s Komáromy Mariskában. kiknek az oroslánrészt s darabban jutott, gyönyörköd-hessünk. Erdősi újabban igazolá, miként a népszínház szerencsének nevezheti magát őt birhatni, mert minden szerep, mely reá bizatik, benne a képzelhető legjobb személyesítőre talál. „A pipa es” egy új tehetséget is megismertetett velünk: a kis Komáromy Mariskát. Nem tudjuk kinek mondjunk köszönetet, Rákosynak-e, ki ez árvát pártfogása alá vette vagy Puks karmesternek, ki kiképezte. Meggyőződésünk azt sugja: mindkettőnek. Ez estén nyerte az első nagy szerepet, (?) de melynek megis felelt: s mi azon meggyőződéssel búcsuzunk el tőle, hogy többet láttunk, mint hittünk. Komáromy Mariska máris elérte azon poleot, melyet az elismerés szavai emelnek, s ha a kiképzés kapcsában alkalma leend a megkezdett uton haladni, nem messze azon idő, melyben egy nemzet hirdetendi ünnepelettségét. E kívánalmat ezren teszik le lábai előtt.

D Gy.

Levelezés.

Keeskemét, april 5.

Tek. szerkesztő ur!

Keeskemét város nagydémű közönsége, s a helybeli színtársulat valódi örömnepet üttek az utóbbi két nap alatt, nevezetesen apr. hó 3 és 4-ik napjain. Ez örömnep oka Blaháné Lujza asszony vendégserelése, ki Bényey ur kérelmének helyt engedve, lejött Keeskemétre, hogy a társulat két utolsó előadásában részt véve megfűszerezze azt ugy, hogy a közönség soha se felejttesse el.

E hó 3-ikán délelőtti 10 óraker volt érkezendő az általános tiszelt művésznő, s a város intelligentiájának színe java már fél 6 óraker se-

tált ki az állomáshoz. A színtársulat is testületileg vett részt a fogadtatásban, mely valóban imponáns volt. Midőn a vonat megérkezett, a kiszálló művésznőt Katona Zsigmond ur, a színi bizottság elnöke üdvözölte meleg szavakban, utána Bényey igazgató ur tolmácsolta társulata nevében legnagyobb örömeinek kifejezését, miatt a városi zenekar a „Rákóczy induló”-t játszta. Midőn a jelen volt nagy közönség észre vette az érkezőt, általános „éljen” kiáltásokban tört ki, mely egy másután többször is felzajlott. A perronon oly tolongás volt, hogy a művésznőnek is alig lehetett utat nyitni, s kit az állomás város felőli oldalán álló közönség ismét általános üdv. riaddall fogadott. Valóban ez oly meglepő látvány volt, minőt idevalók állítása szerint még nem ért Keeskemét városa. Szép is volt ez; — egy felől az örömtől lelkesült közönség, másfelől a fogadtatás által meghatott művésznő mindketten, ugy látszott egymással máris meg voltak elégedve. — Ezután csakhamar a város négyes fogató hintója szállította az ünnepeletet a Beretvás-féle szállodába, hol még itt is nagy tömeg sereglett össze, kik égték a vágytól az üdvözölletet mielőbb láthatni.

De térjünk át az előadásra. Első volt „Piros bugyelláris”, melyre a jegyek már az előtte való napokon daczára a tetemesen felémelt helyáraknak, mind el keltek, s a karzat már 4 óraker ostromolta a bejárást. Végre eljött az idő, este hét óra, — a zene elhangzik, benn a színpalak mögött a rendező szava hallik „csessenge, húzd”, — a függöny felmegy, a darab kezdetét veszi, s a közönség, mely a színházat az agyonnyomásig megtöltötte, feszült figyelemmel várja a várva várt, megjelenését. Már hallatja a színpalak mögött esalógány hangjával, „Rózsa bokorban jöttem a világra” dallamát, — megjelenik, — most felzudul az eget verő percekig tartó taps és éljen riadal, — lábaihoz egy pompás koszoru hull három szalaggal, mely édes hazánk színeit egyesíté magában, — ez által is jelezve, hogy ő a miénk, a mi büszkeségünk.

Minek leirnom még tovább, hogy mint folyt le az előadás, — ezt már képzelheti mindenki az előzmények után; legyen tehát elég annyit mondanom, hogy dalait, mind ismételtették, 5-ször 6-szor kihívták jelenései s felvonás végével, s mindannyiszor a legmegérdemeltebb tapsok s éljenekben részesítették. — Második is utolsó vendég fellépéül mely a társulat bucsu-játéka is volt a „Veres haju” adatot, ismét oly telt ház előtt, mint tegnapelőtt; — fogadtatása ismét a legimponzánsabb volt; — lábaihoz egy babér koszoru hullott szép piros szalaggal, melyen a következő felírás olvasható: „Blaháné Bényey István színgazgató.” — Kedves dalai most is gyujtottak s elragadták kivétel nélkül mindenkit. Pardon, egyetlen egy uri ember mégis volt a közönség közt, ki a darab menését nyomtatott példányból követé rendületlenül, — utána nézve, hogy a színészek nem hagynak e ki valamit, vagy mikor nem mondják szóról-szóra. Kívánuuk is neki a szép multságért jó egészséget!

Előadás végével 8-szor kihívták a művésznőt kit utóljára Bényey ur vezetett ki, röviden elbucszandó a közönségtől, mely egész télen át megérdemelt pártfogásban részesíté. A társulat holnap, 6-ikán Nagy-Körörsre teszi át állomását.

S. L.

Fővárosi hírek.

— Budapest főváros bizottsági közgyűlése a német színművészetet egyhangulag kitiltotta területéről s kimondá, hogy ezen határozat azonnal végrehajtandó és csak birtokon kívül fellebezhető.

— Kóródy Péter általunk tadatja a színgazgató urakkal, hogy „Legény bolondja” című 100 arannyal jutalmazott népszínmű, a napokban nyomtatásban megjelent s kapható nála (lakása Bpest, Bodzafaueza 21. sz.). III. emelet) 40 krért. Könyvársi uton nem szerezhető meg. A darab előadási joga iránt, Nagy Vince népszínházi ellenörhöz sziveskedjenek fordulni a színgazgató urak.

— Csiky Gergely, kérdezősködésre kinyilatkoztatja, hogy a „Proletárok”-nak Temesváron és Aradon való előadását semmi áron sem enged meg.

— A „Pipa es” cz. operettét, melynek szövege oly frivol és sikamlós, hogy az egész darab csak férfi-közönségnek való, s mely már az első előadásakor méltó visszatetszést szült: végkép levették a népszínház játékrendjéről.

— A népszínházban Abonyiné Kovács Ella, a vidék egyik kedvelt énekesnője, f. hó 7-én kezdte meg vendégserelését „Piros bugyelláris” cz. népszínműben. A népszínház igazgatója tudvalevőleg mindent elkövet, hogy az előadások vonzó erejét. jobb és frissebb erők szerződtetésével fo-

kozza. És e törekvés nemesak méltánylandó, hanem a népszínházra nézve életkérdés is, mert 5 évi fennállása alatt nem volt képes a népszínház, oly állandó közönséget biztosítani magának, mely legalább bizonyos esetekben, félig megtöltené a nézőteret. Blaháné nélkül az előadások üres ház előtt folynak le. Innen magyarázható, hogy Abonyiné, bár fellépését jó hir előzte meg, nagyon csekély számu közönség hallgatta. Abonyiné első fellépével határozott tetszést aratott, a fővárosi sajtó egyhangulag elismerőleg nyilatkozik tehetségéről. Hangja kifejlődött s népdalokra kiválóan alkalmas s a mi fő, tud hangjával bánni s képes azt, a szerep természetéhez alkalmazni. Játéka igaz, természetes. Eppen e realismus, ez egészséges felfogás az, a mi játékát emeli. A közönség melegen fogadta a vendégénekesnőt. Szerződtetése igen előnyös volna, mert Blaháné kivül, jelenleg egyetlen primadonnája sine a népszínháznak. — Csütörtökön, f. hó 8-án „Bocceaciot”-ban mutatta be magát.

Vidéki hírek.

— Kérjük azon t. vidéki előfizetőinket, kiket hátralekjaik beküldésére már levélieg is felszólítottunk, miszerint kötelezettségeiknek mielőbb eleget tenni sziveskedjenek.

— Győrött Raul német színtársulata, daczára, hogy a győri közönség igényeit legkevésbé sem elégíti ki, — folyvást telt ház előtt játszik. Ha magyar színtársulat, írja az ottani lap, ily erővel és a mellett annyira emelt helyárakkal lépett volna a közönség elé, még a legkitünőbb vendégművésznővel is: a mellett, hogy alig számíthatott volna ily zsúfolt házakra, még egy jó adag szemrhányásra is el lehetett volna készülvé; s ime a német directornak számítása ugy beüt, mint a karika-esapás. Mindenesetre arról győz meg bennünket ezen körülmény, hogy Győrött a német elem még mindig termékeny talajjal bír. — Elég sajnós, hogy a színházutalajdonos részvénytársulat ahelyett, hogy a német előadásokat minél inkább kiküszöbölni iparkodnék, még inkább elősegíti azokat, teljes készséggel bocsátva a német igazgató rendelkezésére a színházat.

— Esztergom város hazafias közönsége, a legutóbbi városi közgyűlésen, a magyar színműgy emelése érdekében 4 darab részvény megvásárlása által, a győri színpártoló egyeslet részvényesei közzé lépett.

— A Zsokesfehérvári színházban való játszhatásért következő színgazgatók folyamodtak: Geröfy, Csöka, és Benedek. A színházi választmány f. hó 8-án mint halljuk ülést tartott. — A megalakult műkedvelői társulat szorgalmasan készüldök az előadásokra. A próbák naponként tartatnak. Az előadások a Szt.-György-napi vásár szombatyán kezdődnek meg. Adatni fog „A jó madár.” Vasárnap pedig a „Peleskei notárius.”

— Tisztelet helybeli és vidéki előfizetőinket e rovatban is kérjük, sziveskedjenek előfizetéseiket mennél hamarabb megtenni, hogy kiadóhivatalkunk mind a lap szétküldését gyors pontossággal tehesse meg, mint a nyomtatandó példányok számára nézve annak idején tájékozva lehessen.

— Serly Lajos volt színházi karmestert, jelenleg losoncai lakost, kellemes meglepetés érte. Már talán el is felejté berlini sikereit, midőn most, hosszú idő multával, a jól szerkesztett és tekintélyes zenei lapnak az „Allgemeine Deutsche Musik-Zeitung” összes ez idei példányát megküldték neki, melyek egyikében a szakavatott és elismert tekintélyű zeneirő, Tappert meleg hangon emlékezik meg róla.

— Szabadkán megjelenő „B.-Hirlap”-ban az ottani színműgyre vonatkozólag igen érdekes indítványokat olvasunk, melyből a folyamodó színgazgatók tájékozásául a következőket közöljük: „Egy dologra nézve, tisztába kell jönni városunk színműgyi bizottságának, s ez az: hogy színházunkat csak oly színgazgató van jogosítva elnyerni, a ki egy próbaév letelével legalább 3—4 évig kötelezi magát nálunk működni. A színgazgató az első év alatt nem ismerve viszonyainkat, nem tudja mily közönségre akad, fölötté rosz társulatot is hozhat nyakunkra. De ha letelik az első színdény, tökéletesen tisztában lesz azzal, hogy közönségünk mit kíván, drámát-e inkább mint operettet, népszínműt többet-e, mint vígjátékot? Szabadkának van hajlama ahhoz, hogy a magasb drámát megszeresse. Operette-re egyáltalán nincs szükségünk. Elég ha egy-egy hó alatt egyszer, akkor is valamely kiváló operettet látunk. A színgazgató szervezzen tehát egy erős drámai társulatot. A népszínműnem éneklő alakjai ezekből titelik. Két népszínmű énekesnő, s énekes ungtig elég. Ezek azonban kifogástalanok legyenek. A színtársulatra nézve annyi mondanivalónk van. A mi a repertoirt illeti, szabjunk a színgazgató elé, hogy a selejtes siró-rívó, szívszakgató francia drámákkal szakítson. Nagy sulyt

fektessen arra, hogy színpadunkon a hazai irodalom legyen képviselve. Van annyi magyar tragédiánk, hogy egész színidényünk alatt se lennünk velők kész, s ha válogatások vagyunk: ott van Shakespeare, ott van Molière, ott van Schiller. Válasszon a színbizottság kebeléből: egy drámabíró bizottságot. Subventió helyett, hirdessen pályázatot valamely műre, mely abszolút értékű művet díjaz, mely ilyen nem találhatik, folyton növekedik. Egy ilyen mű több subventió az igazgatóra nézve, ha szabályul kimondjuk, hogy a nyertes mű az igazgatóé, minden a szerző iránti tartozás nélkül, s csupán más színigazgatókra nézve marad épségben a szerző joga. Hogy mily szükséges volna e tekintetben reformunk, mutatja az is, hogy Geröfő Andor, ki színi pályázatunk alkalmával színügyi bizottságunk bizalmát kinyerte, de a kinek komoly szándékai színházunkra nézve nem lehetnek, egy új pályázat kihirdetését tette szükségessé. Mily sikere lesz az új pályázatnak: nem tudjuk. De hogy ily körülmények közül megnyugtatóva nem lehetünk: azt belátja minden gondolkodni tudó ember.

— **A hód-mező vásárhelyi** állandó műkedvelő társulat által fele részben a helybeli kisdudóda, fele részben pedig az állandó színház alapjára husvét másodnapján a „Szerelm és az örökség” cz. vigjátékát adták elő. Mint értesülünk az előadás minden tekintetben sikerült volt.

— **A proletárok hatása.** Sápna színigazgató Szepsi-Szentgyörgyön két székelyt fogadott, hogy társulata holmiját másnap Brassóba vigyék. Este a Proletárokat adták a két székely is elment a színházba. Szupáné Camilla szerepében hűen eszteli a proletár asszonyt, de a két székely látva, hogy milyen esalonő ez a Camilla, elhatározták, hogy ők bizony egy lépest sem indulnak Brassóba, mert ez a esalonő asszony őket is ki fogná játszani, és bizonyára ki nem fizetendi a vitelbért. Másnap reggel a két fuvaros nem mutatta magát és csak azt hagyta hátra: „Ők egy olyan asszonnyal nem kötnék fuvarozási ügyletet, ki olyan dolgokat mivel, mint a színházban az a Camilla.”

— **Szegeden Felekyné** asszony második vendéjátékára ismét szépen megtelt a ház. Ez alkalommal a „Törvénytelen vér” című színmű adatott. A darab megtette a hatást, s az előadásra ez a legjobb bírálat. Felekyné (Vignot Klára), Berkiné (a marquisné), Vécsői Anna (Hermine), Bonnyai (Vignot Jaques), Bodrogi (Dorgebal), Berki (Sternay Károly) és Makó (Frossard) oly ensemblet alkottak, a mely bármely színpadnak a provincián becsületére válhat. Felekyné remek játékával többször zajos tapsokra ragadta a közönséget. — Abonyi és Bodrogi játékaról nagy elismeréssel ír a „Sz. Híradó”. — Felekyné asszony a „Nóuralom”-ban becsüzt el, mint Ilon; a közönség ovációi mellett, egy gyönyörű szalagos csokrot is vivén magával emlíkt tiszteletől. Ez estén a látogatás oly tömeges volt, hogy a zártszékeket pótpadokkal töltötték meg, s a ház zsúfoltsága miatt zoppant forróság fejlődött ki a teremben. — Ujházi Ede a nemzeti színház elsőrendű művésze f. hó 6-án játszott először egy kis vigjátékban és a „Miniszter előszobája” cz. dramoletben, a melyben Knabet, egyik leghatalmasabb alakítását mutatta be. Ezenkívül még kétszer lépett föl.

— **Topolyára** rándult Temesváry Lajos színtársulatának egy része a husvétii ünnepek alkalmával néhány előadásra, hol a város közönségének műveltségi fokához képest szép pártolásban részleltek. Az előadások sorozatát husvét vasárnapján „A kintornás család” népszínművel kezdék meg; a közönség tetszéssel hallgatta végig az előadást, s a szereplőket többször taps és kihívásban részesíté. Hétfőn a „Piros bugyelláris” került színre, melynek előadása szintén kielégíté a közönséget. Az előadások sorozatát e hó 4-én befejezték, s a színészek 5-én tértek vissza Szabadrákra a honnan a társulat többi tagjaival együtt Zomborba utaznak.

— **Debreczenben** Mándokyné jutalmán „Székely Katalin” cz. magyar opette került színre, nem nagy hatással. Ez alkalommal a jutalmazottnak Felekyné Budapestről egy gyönyörű koszort küldött. — Prielle Kornélia 47. cikkben kezdte meg vendég előadásait a debreczeni színpadon.

— **A kolozsvári** nemzeti színház igazgatósága nevében gr. Eszterházy Kálmán kérdést intézett Nagyvárad város hatóságához, hogy a mennyiben a Mándokynak adott engedély e folyó évben lejár: lesz-e pályázat hirdetve a jövő színidényre, és mikor fog az közzététetni? Ezen átirat kiadatott a színügyi-bizottság elnökeinek, hogy tárgyalassa: vajjon nem volna-e czélszerű a pályázati felhívás már most közzéténni. A színügyi bizottság ez ügyben legközelebb ülést tartott, melyben elhatározatot, hogy a Mándokynak biztosított idő letelével pályázatot fognak kiirni.

— **Kassai hírek.** Mult vasárnap ismét a „Kornevillei harangok” került színre. Három újonnan szerződött tag mutattab ezuttal magát Molnár Erzi Germain szerepében nagy tetszést aratott. Csinos jelenség, esengő, rokonszenves hanggal rendelkezik, noha nem jár is folyton a „magasságban.” Megjelenésekor zajos tappsal a nagyszámú közönség, mely taps, a darab folyamán többször megújult. Több dalát ismételtették. Játéka kedves, tolettjei jó izlésről tanuskodnak. Minden felvonás után kihívták. Valentin tenorista Grausó szerepében lépett fel másodszor szép hangjával és játékaival. — ez utóbbi pedg vajmi kevés tenoristának sajátja, — a közönség kegyét biztosította magának. Breznay Gáspár apó szerepében, kivált az örülsi jelenésben remekelt. A kassai közönség még ily Gáspár apót nem látott, ez általánosan elterjedt nézet. — Ramazetter Jolánka, a kolozsvári színház drámai szendeje mult hétfőn lépett fel „Frou-frou”-ban. A külső hatást illetőleg elég legyen annyit felemlitnünk, hogy összesen 24-er hívták ki. Játékával elragadta a közönséget. Pompás tolettjei valóban szemképrázatok.

— **Szombathelyen** épülő magyar színház felszerelésére ápril hó 10-én, műkedvelők által színelőadás tartatik. Színre kerül „Oh ezek a férfiak” cz. vigjáték. — Az állandó magyar színház javára f. évi márczius 14-én rendezett műkedvelői előadás alkalmából volt az összes bevétel 274 ft. 90 kr., az összes kiadás 71 ft. 73 kr, s így a tiszta jövedelem tett 203 ft. 17 kr., mely összeg a színházi alap pénztárába beszolgáltatott.

— **Kuthy Béla** színtársulata, mely most Nagy-Bányán szép pártolás mellett működik, — mint értesülünk, f. hó 24-én Deesen kezdi meg előadásainak sorozatát.

— **Geröfő társulata** Temesvárt keves érdeklődéssel találkozik, a kísérletnek, s mint írják, aligha nem bukás lesz a vége.

— **K. Papp Miklós** özvegye, Szabó Pepi egykori énekesnő, Debreczenben mint Finum Rózi fog fellépni Szabó Bandi bucsufellépte alkalmából.

Egyveleg.

— **Eredeti színpad:** Zsarotzán a nagy korezmában a városnál vízavi adatik ma, április 25-én 1832-ik esztendőben: Tiasók vagy a Gecuai dózsa összeesküvése. Hazai vitéz- és hős dráma 5 felvonásban, melynek a végén igazi tűz fog megjelenni. Irta egy tanuló (Schiller) magyar theatrumra változtatta a helybeli director. Személyek, a kik játszanak: Tiasók a dózsa, Tseresep director. Eleonora az ő hűves társa, Tserespe ifjasszony. Dorina, a vén herezeg, Maskary Juliska, Ennek édes testvere, Maskaryné asszonyság; Hasán egy fekete szerceseny, a kis cseropes Verja a conjurátoruk feje, egy dilettáns. Corporatorok, maskarak, gyujtogatok, talián zsványok. A darab játszik Genuában, egy a tenger partján fekvő városban. Első hely tetszés szerint, második hely 4 garas, gyermekek és azok a kiknek pénzüik nincsen, a felét fizetik. A cassánál szagos szappant és mindenféle szépítőszert árul a directorné. Megkezdődik 6 órakor.

Szerkesztői üzenetek.

— Bérczy Károly színészt fölkérjük, hogy az általa megrendelt s utánvétel küldött csomagot, ha már nem váltotta ki, legalább a 85 kr. dupla portót, melyet nekünk meg kellett fizetnünk, postafordulival tartsá becsületbeli kötelességének beküldeni.

— D. Gy. urnak Bpest. Sok a jóból is megárt. Tartsa kérem lapunk szellemét szeme előtt... Azt hisszük megértett. Az ismertetést kérjük.

— G. L. urnak Szeged. R-y lapját Keeskemétre küldtük.

Állandó rovat.

Kormányengedéllyel bíró színigazgatók jelenlegi állomásai
Aradi Gerő Szeged. — Balog Alajos Alsó-Lendva. — Bényei István Nagy-Körös. — Beódy Gábor Sopron. — Csaby Imre Déva. — Csóka Sándor Pécs. — Fáy János és Kárpáthy György Kis-Czell. — Gáspár Jenő Galantha. — Geröfő Andor Temesvár. — Hubay Gusztáv Vác. — Károlyi Lajos Pozsony. — Homokay László Kun-Szt.-Márton. — Jakab Lajos Igló. — Kétszery József Mező-Csáth. — Kőszeghy Endre Mező-Kövesd. — Krecsányi Ignácz Kassa. — Kuthy Béla Nagy-Bánya. — Mándoki Béla Debreczen. — Miklóssy Gyula Eger. — Nagy Mihályné Paks. — Szabó Antal Dieső-Szt.-Márton. — Szegédi Mihály Békés. — Sztupa Andor Brassó. — Temesvári Lajos Zombor. — Várady Ferencz Maros-Vásárhely. — Várnay Fábrián Zilah. — Völgyi György Nagy-Szombat.

Társulati névsor.

A debreczen-nagyvárad színtársulat névsora:

Benedek Gyula (szerelmes). Bérczy Ödön (operett-és népszínmű énekes). Csatár, Foltényi Vilmos, Hevesi Gábor (hős szerelmes s társalgó), Kövesi Gyula (comicus), Latabár Kálmán, Lovász Dezső, Mándoki Béla, Mikinszky János, Szatmáry Árpád, Szeles József (jellem s eselészó); Török Miklós, Csatárné, Deák Kata (comica), Dömjén Rózsa (szende), Foltényiné (anya), Hunyadi Margit, Lányi Ilonka (drámai szende), Litzemayer Leopoldin és Szidonia (táncosnők és segédszínésznők), Mándokyné, Nyilvay Irma, Törökne. — Karszemélyzet: Csepregi József, Föder Adolf, Fenyéri Mór (segéd comicus), Gujás Mihály, Havi Lajos (ügyelő), Hevesi János, Hunyadi József, Kerezag Gyula, Marosi János, Repesényi Mihály, Takács József, Bekéné Szabó Ida, Bera Paula (segéd színésznő), Bera Rózsa, Kövesiné Mari, Hevesi Gáborné, Kopsiva Riczi, Medgyesiné, Szatmári Rózsa, Takácsné, Závodszi Teréz. — Kezelő személyzet: Follinus János titkár, Virágháti Lajos (sugó s ügyelő), Mük Ferdinand (jegy eladó). — Zenekar: Delin Henrik (karnagy), Acker Albin, Fenczel Rudolf, Hóra Ferencz, Hübner János, Hudaesek Venczel, Kopsiva József, Kovácsik Antal, Nevád János, Östereicher Henrik, Spiller Ferencz, Szélics József, Szomalik Lőrincz, Tróthán György, Vajnovics Tamás, Wenczel József. — Segéd személyzet: Czinczár világító, Kun András asztalos, Kis Károly gépész, Nagy Gábor díszítő, Szöllösi János asztalos, Szolga Lajos, Giraszin ruhatárnok, Menyhért szabó. Összesen: 71.

Megbízások tára.

Temesváry Lajos színigazgató keres:

Karmestert, — drámai naiv szendét, — sugót. Szerződni óhajtok keressék fel levelükkel Zomborban.

Aradi Gerő színigazgató keres:

Egy tenorprimm kardalnokot. Ajánlkozók forduljanak hozzá Szegedre.

Jakab Lajos színigazgató Iglón, keres:

Egy bonvivánt és népszínműénekest.

Kárpáthy György színigazgató Kis-Czell keres:

Apa színészt, — énekesnőt fixumra.

A budapesti komlókertbe keresünk:

egy csinos és fiatal énekesnőt.

Ajánlkozások.

- Operette-tenor és népszínműénekes, nagy társulathoz kardalnok tenor, I., neje kardalnoknő soprán I.
- A budapesti komlókertbe ajánlkozok egy 21 éves kezdő énekesnő 50 ft gage 30 ft előleg.
- Betanult operett kardalnoknő soprán I. (Május 16-tól.)
- Betanult kardalnok bass I és segéd színész 35 ft g. 25 ft e. és u. k.
- Komikus csak utköltéséget kér.
- Drámai szende 40 ft g. 1/2 havi e. u. k. 1/2 j. játék.
- Sugonó 40 ft g. 20 ft e. és u. k.
- Betanult opera és operett kardalnok tenor I. Feltételei nagyon mérsékelték.

Eladandó diszletek.

- Galacz városa. 2. Rustuk vára és városa.
- Nikápoly égése az ostrom alatt. 4. A tunisi bey palotája 5. Bajazid Kurd város Armeniában. 6. Bosporus látképe Konstantinápolyban. 7. Egy mesét és környéke Konstantinápolyban. 8. Balkán tájai. — E nyolcz darab diszlet ára 14 ft. Egy ol magas s ugyan oly széles. A „Varázs fátyol”-hoz készültek. Megrendelhető a festőnél, Beczkói Józsefnél Sopronban.

Figyelmeztetés.

Mindazokat, kik szerződöttési ügyekben hozzánk fordultak, általunk állomást is nyertek s daczára ennek a 30 kr. levelezési költséget még mai napig sem küldték be, ezennel fölkérjük: miszerint sziveskedjenek e csekély összeget postafordulival beküldeni utalványon vagy levélbélyegekben. Mert azt nem kívánhatja tőlünk senki, hogy sziveségünkért még károsodjunk is, a mennyiben 4 ft 55 kr. levelezési költséget saját zsebünkben fedeztünk, csak hogy megbizhatóságunkban lelkiismeretesen járjunk el.